

HAMSUN-NYTT

Hamsun-Selskapets informasjonsblad 3/2016

***Landstrykere* på scenen:**

August som glad kapitalistisk cowboy

Hålogaland Teater i Tromsø samarbeider nå med Riksteateret om en forestilling kalt *Landstrykere*, basert på Knut Hamsuns roman *August*. Premieren var i Tromsø 8. september, og nå er forestillinga på en omfattende turne rundt omkring i landet.

Lokalavisene i Tromsø viste behersket begeistring for stykket (terningkast fire), mens hovedstadsavisene var hakket mer entusiastiske. Det alle imidlertid var enige om, var at i hovedrollen som August gjorde Eirik de Barco Soleglad en utmerket innsats. Tidligere er det Helge Jordal som både på teater og på film så overbevisende har gestaltet August, og hans sko er ikke lette å fylle. Men Soleglad fyller rollen med sjarme og overskudd, ja, han bærer hele forestillinga med sin vitalitet. Regissør Yngve Sundvor har valgt å gi ham et kostyme med westernpreg, og med hans opptreden som kapitalistisk cowboy fungerer dette helt utmerket.

Verre er det med de andre figurene. Markante skikkelser som Pauline og Joakim og Esra har fått ganske lite å spille på. Grunnkonflikten mellom Augusts ideer om moderne kapitalisme kontra de tradisjonelle primærnæringene blir for så vidt tydelig, men uten at skikkelsene får såpass mye å spille på at bildet blir skarpt.

Før premieren fikk vi høre at «klokkejøden Papst» skulle være en slags utenforstående kommentator til de ulike konfliktene på scenen.

Dette er en kjempegod idé, tenker man, men desto større blir skuffelsen når den Papst vi får se på scenen, i Stein Wings trege og halvsøvnige skikkelse, blir en helt likegyldig figur, med tomme og intetsigende replikker.

Da er det mer tyngde i den tragiske skikkelsen til Edevart, motløs og passiv, men likevel med sterk tilstedeværelse på scenen. Rollen blir spilt av Trond Petter Stamsø Munch, som vi fra filmen *Landstrykere* (1989) kjenner som den unge Edevart. Men til slutt i forestillinga har instruktøren hatt det ulykksalige innfall å gjøre Edevart til glad trubadur som sammen med August spretter opp, tar fram gitaren og synger «On the Road Again». Noen vil se dette som et artig opptrinn, andre vil gremmes over at den deprimerte Edevart plutselig skal miste all symbolsk kraft og presses inn i Augusts glade cowboyeri.

Vi anbefaler alle å se forestillinga. Her fins saker man gremmes over, men den glade August sørger for at man likevel får en hyggelig kveld med Hamsun.

Nils Magne Knutsen

Roman om Anna Munchs jakt på Hamsun

Selma Lønning Aarø har nylig utgitt den biografiske romanen *Hennes løgnaktige ytre*. Her søker forfatteren å gi et portrett av kunstneren Anna Munch, et navn mange vil kjenne fra Hamsun-biografiene. Munch var kvinnen Hamsun mistenkte for å stå bak en omfattende svertekompanje mot ham i form av anonyme brev adressert til personer og institusjoner som var viktige for Hamsun. Hun var også en «stalker» som stadig dukket opp i Hamsuns nærhet i gjennombruddsårene.

Lønning Aarøs roman består av to parallelle historier: Hovedfortellingen formidles kronologisk av en nokså upålitelig 3.personsforteller som konsentrerer seg om Anna Munchs handlinger, beveggrunner og følelser på 1890-tallet. Samtidig formidler romanen innimellom jeg-stemmen til Anna Munchs datter, Signe. Året er 1945 og Signe har sluppet ut fra Grini. Igjen må hun forholde seg til Hamsun, fordi hans navn er i nyhetene. Signe ble som barn forlatt av sin mor pga. Hamsun-manien, og omsorgssvikten medførte en depresjon som ennå

ikke var over.

Romanen fletter på gåtefullt vis de to historiene sammen og bygger samtidig opp spenning knyttet til spørsmålet om det virkelig var Anna Munch som skrev brevene, og om hva slags følelser det en gang var mellom henne og Knut Hamsun.

Hege Faust

Flotte litteraturdager under Hamsun-Selskapets seminar 5.-6. august på Hamarøy

Årets seminar hadde bl.a. «vitalisme» i tittelen, og i sitt åpningsforedrag redegjorde professor Eirik Vassenden ved Universitetet i Bergen om hvordan denne -ismen artet seg i bredt format i nordisk kunstliv fra 1890-åra av. Vassendens generelle oversiktsforedrag ble på en utmerket måte fulgt opp av førstelektor Frode Boasson fra NTNU i Trondheim, som redegjorde for innslag av vitalisme i Hamsuns forfatterskap.

Deretter fulgte på begge seminardager ulike innlegg, foredrag og intervjuer som på stimulerende vis tok for seg Hamsuns liv og tekster: innovatøren, sjangerfornyeren, stilisten, diskenspringeren, teatermanus-inspiratoren og livsbesetteren.

Professor og samfunnsdebattant Terje Tvedt var årets hovedgjest. Hans innledning om Hamsun og norske tenkemåter var både tankevekkende og forfriskende. Det påfølgende sofaintervjuet, der Tvedt ble intervjuet av en vel forberedt Hege Faust, ble like forfriskende og fikk særdeles gode tilbakemeldinger fra publikum.

Virkelig interessant og rørende var det også å høre verdens kanskje mest dedikerte Hamsun-samler, dansk-tyske Hedvig Rasmussen, bli intervjuet av professor Nils Magne Knutsen. Hedvig Rasmussen har i en årrekke vært fast gjest ved alle seminarer på Hamarøy, så vel som ved alle Hamsun-arrangement og teaterforestillinger i hele Norge. Fra sin store samling av Hamsuniana har hun delt ut milde gaver til både Hamsunsenteret og til Hurtigruten. I løpet av samtalen ble det også uttrykt stor takk til Hedvigs mann, Gert, som har vært en trofast støttespiller for hennes lidenskapelige Hamsun-interesse.

Ellers ble det under seminaret plass til både filmvisning, Hamsun-quiz, sosiale treff, og litterær vandring i og rundt Hamsunsenteret for dem som var med helt til søndag formiddag. Arrangementet ble relativt godt besøkt. Ca. 70 deltok på alt, mens det var opp mot 100 stk. tilstede på de mest populære postene.

Seminarrapport i februar

Fem av foredragene fra seminaret på Hamarøy i august kommer i neste bok i Selskapets skriftserie, sammen med tre av foredragene under den internasjonale Hamsun-konferansen på Universitetet i Tromsø i september 2015. Boka redigeres nå, trykkes i januar og sendes til medlemmene i februar.

Årsmøte og valg

I forbindelse med Hamsun-seminaret på Hamarøy i august avviklet Hamsun-Selskapet årsmøte og valg. Lektor Hege Faust fikk mye ros for sin store innsats og energi som styreleder, og det var allmenn glede over at hun var villig til å fortsette i denne posisjonen.

Her er oversikt over nytt (dvs. gjenvalgt) styre med varamedlemmer:

Hege Faust, Lillestrøm, leder (hege.faust@lillestrom.vgs.no), tlf. 95085285
Wenche Rokkan Iversen, Svolvær, nestleder (wenive@vgs.nfk.no)
Nils Magne Knutsen, Tromsø, styremedlem (nils.magne.knutsen@uit.no)
Andreas Lødemel, Hamarøy/Bodø, styremedlem andreas.h.lodemel@nord.no
Torun Kjøk, Lom, styremedlem (tkjok@online.no)
Elin Eidsvik, Hamarøy, styremedlem (elin.eidsvik@gmail.com)
Terje Øien, Hamarøy, styremedlem (terje.oien@hamaroy.kommune.no)

Vararepresentanter: Randi Eilertsen, Narvik; Erik Gjestvang, Vinje; Nordis Tennes, Hamarøy; Torolf Krogstad, Grimstad.

Toril Halmøy fortsetter ut 2016 som sekretær, deretter overtar Alf Einar Øien. Epost: polden@hamsun-selskapet.no